

OPETUSHALLITUKSEN VUONNA 2014 RAHOITTAMAT OPETUSTUNTI- KOHTAISEN VALTIONOSUUDEN PIIRIIN KUULUVAN TAITEEN PERUSOPETUKSEN KEHITTÄMISHANKKEET

Koulutuksen järjestäjä	Koordinoiva oppilaitos/Oppilaitos	Hankkeen nimi ja diaarinumero	Hankkeen keskeiset tavoitteet	Hankkeen keskeinen sisältö ja tulokset
TOIMINTAKULTTUURIN, OPPIMISYMPÄRISTÖJEN JA TYÖTAPOJEN KEHITTÄMINEN				
Musiikki				
	Espoon musiikkiopisto	EMOn puhallinpäivitys OPH 53/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli vahvistaa harvinaisten puhallinten harrastuneisuutta, osallistua Suomen Musiikkioppilaitosten Liiton orkesterisoitinten teemavuoteen, päivittää EMOn sisäinen puhalltimien toimintakulttuuri, lisätä vuorovaikutusta oppilaitoksen sisällä ja ympäröivän yhteiskunnan kanssa, löytää toimivimmat oppimispolut puhallinyhteisöön, tutustua alan parhaisiin käytäntöihin ja päivittää pedagogista osaamista ja opetussuunnitelmaa.	Hankkeen myötä on löydetty keinoja puhallinten harrastuneisuuden vahvistamiseen ja oppilasrekrytointiin. EMOn vaski- ja puhallinjaoksen välinen vuorovaikutus on lisääntynyt ja sen tärkeys on tunnistettu. Opettajat ovat osallistuneet valtakunnallisiin tapahtumiin ja seminaareihin, mikä on poikunut heissä kehittämisintoa. Puhallinorkesterien toiminta on vahvistunut. Yksi puhallinluokka on varustettu äänentoistolaitteilla ja midi-koskettimistolla oppilaan säästämiseen soittotunneilla ja säästyksen käytön opettelemiseen kotiharjoittelua varten.
Imatran kaupunki	Imatran musiikkiopisto	Minun sävellykseni OPH 78/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli kehittää musiikin perusteiden opetusta siten, että säveltäminen ja soveltaminen otetaan osaksi opetusta heti opintojen alkuvaiheessa.	Säveltäjä Ari Romppainen vieraili musiikin perusteiden oppitunneilla kerran kuukaudessa lukuvuonna 2014-2015. Sävellystä opiskelleet oppilaat esiintyivät sävellyskonsertissa toukokuussa 2015. Oppilaat pääsivät hyödyntämään musiikin teorian osaamista käytännössä.
Itä-Helsingin musiikkiopiston kannatusyhdistys ry	Itä-Helsingin musiikkiopisto	Piiparit-puhallinorkesterikoulu - pedagoginen kehittämissanke OPH 66/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli kehittää musiikkiopiston pedagogista osaamista, edistää taiteen perusopetuksen toimintaa, tukea ja laajentaa musiikkiharrastusta, rikastaa ja ylläpitää Helsingin alueen yhteisöllisyyttä, rakentaa yhteistyötä lähiseudun alakoulujen kanssa sekä luoda pedagoginen malli puhallinsoitinten valmennusopetukseen.	Hankkeen toteutus pysähtyi toteuttamaispaikaksi tarkoitettujen peruskoulurakennusten sisäilmaongelmiin. Soitinhankinnat ja muut valmistelut on kuitenkin jo tehty, ja tarkoituksena on aloittaa toiminta syksyllä 2016.

Koulutuksen järjestäjä	Koordinoiva oppilaitos/Oppilaitos	Hankkeen nimi ja diaarinumero	Hankkeen keskeiset tavoitteet	Hankkeen keskeinen sisältö ja tulokset
Itä-Helsingin musiikkiopiston kannatusyhdistys ry	Itä-Helsingin musiikkiopisto	IHMO-improa, pedagoginen kehittämishanke - kouluttajina Iiro Rantala, Lotta Kuusisto ja Matthew Barley OPH 67/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli kehittää ja laajentaa toimintakulttuuria ja opetussuunnitelman sisältöä, herkistää yhteisö etsimään uusia keinoja itseilmaisuun, avata tietä oppimiskokemuksiin kokeilevan improvisaation keinoin sekä kannustaa opettajia ja oppilaita ulos kaavamaisesta suorittamisesta.	Hankkeessa oli kaksi osaa: jazz-festivaali ja siihen valmistautuminen kouluttajien kanssa syksyllä 2014 sekä improvisaatiotyöpaja tammikuussa 2015. Hankkeen on todettu tehneen hyvää opettaja-oppilassuhteelle. Lisäksi on näkyvästi innostus omatoimiseen improvisointiin niin oppilaiden kuin opettajienkin keskuudessa.
Jyväskylän koulutuskuntayhtymä	Jyväskylän ammattiopisto	"Kuntopuntarilla" kohti uudistuvaa opsia - Musiikkikasvatus-tekniikan, pedagogiikan ja arvioinnin kehittäminen musiikin oppimisessa OPH 16/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli musiikkikasvatusteknologian käyttöönotto opetuksessa sekä toimintakulttuurin ja arvioinnin kehittäminen.	Hankkeen aikana on otettu käyttöön oppilaille suunnattu palaute- ja itsearviointityökalu INKA, joka toimii myös mobiililaitteilla. Hankkeen aikana on kehitetty jaettua opettajuutta lasten orkesteritoiminnan ohjaamistyössä. Kokeiltiin ja otettiin käyttöön yhteistoiminnallisia mobiili- ja verkkosovelluksia. Laadittiin alustava suunnitelma musiikin opetuksen rakenteen uudistamisesta.
Munkkiniemen Musiikkiyhdistys r.y.	Länsi-Helsingin musiikkiopisto	Säveltäjä oppilaitoksessa OPH 19/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli laajentaa oppilaiden äänimaailmaa, auttaa sävellysten muotorakenteiden hahmottamista, opettaa työstämään säveltämisen käytännön ongelmia, antaa tilaisuus harjoitella yksin ja ryhmässä säveltämistä sekä lisätä oppilaan/opettajan ja säveltäjän vuorovaikutusta. Hanke liittyi Suomen Säveltäjät ry:n koulutushankkeeseen, jonka tavoitteena oli kehittää taidemusiikin säveltäjien pedagogisia taitoja ja säveltämisen alkeiden opetusta.	Järjestettiin sävellystyöpajoja ja -kurseja eri soitinryhmille syksyllä 2014 ja näiden tuotoksille sävellyskonsertti keväällä 2015. Syksyllä 2015 lisää projekteja ja tapahtumia. Alkuvuodesta 2016 urkuoppilaat sävelsivät uuden kolmiosaisen urkuteoksen opiston uusien urkujen vihkiäiskonserttiin. Hankkeelle asetetut tavoitteet saavutettiin hyvin: oppilaat oppivat säveltämiseen liittyviä erilaisia työtapoja sekä havaitsemaan musiikissa sävellyksellisiä elementtejä.
Musiikkiopisto Avonian kannatusyhdistys ry	Musiikkiopisto Avonia	RAkentava PAlaute - KONstruktiv BEdömning OPH 18/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli kehittää oppilasarviointia ja sen toimintakulttuuria.	Hankkeessa on tutustuttu oppilasarvioinnin perustaviin käsitteisiin, syvennytty taiteen perusopetuksen oppilasarvioinnin funktioon ja tavoitteisiin, sivistetty uusia toimintatapoja ja arvioinnin välineitä ja kokeiltu niitä käytännössä. Työskentely on tapahtunut opettajien muodostamissa työryhmissä, ja työskentelyn tulokset on levitetty valtakunnallisessa seminaarissa lokakuussa 2015. Hanke synnytti arviointimatriisit neljään instrumenttiin, ja niitä on kokeiltu käytännössä. Hankkeen aikana on kokeiltu portfolioytöä arvioinnin välineenä ja otettu käyttöön uusia osaamisen osoittamisen tapoja.

Koulutuksen järjestäjä	Koordinoiva oppilaitos/Oppilaitos	Hankkeen nimi ja diaarinumero	Hankkeen keskeiset tavoitteet	Hankkeen keskeinen sisältö ja tulokset
Pakilan musiikkiopistoyhdistys ry	Pakilan musiikkiopisto	Concerto Grosso - Suomalaisen barokkiorkesterin koulutusprojekti OPH 3/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli taiteen perusopetuksen kehittäminen vanhan musiikin opetuksessa. Hankkeen avulla haluttiin kehittää opetushenkilöstön pedagogista ammattitaitoa barokkimusiikin opetuksessa, antaa soitinkohtaista opastusta barokin esityskäytännöistä lapsille, tarjota uudenlainen yhteismusisointikokemus oppilaille sekä tutustua barokkiohjelmistoon laaja-alaisesti. Hankkeella oli myös kansainvälisyyskasvatuksen ulottuvuus.	Pakilan musiikkiopiston opettajat ovat saaneet eri alueille (cembalo, jouset, huilu, nokkahuilu, kitara) koulutusta barokin esityskäytänteistä. Soitinkohtaista opastusta on annettu yhteisharjoituksissa sekä opettajille että oppilaille. Hanke tarjosi piano-oppilaille mahdollisuuden tutustua cembaloon ja continuo-soittoon ison orkesterin kanssa. Hankkeessa toteutettiin myös matka Saksaan, jossa Pakilan musiikkiopisto työskenteli yhdessä saksalaisen Die Telemänner -orkesterin kanssa. Hankkeen tuloksena oppilaat saivat tietoa ja kokemuksia barokkimusiikin soittotekniikoista ja esitystraditioista. Opettajien pedagoginen osaaminen kasvoi heidän osallistuessaan yhteisiin harjoituksiin sekä oppilaidensa ohjaajina että rivoittajina. Yhteistyötä Die Telemänner -orkesterin kanssa pyritään jatkamaan myös tulevaisuudessa.
Rauman kaupunki	Rauman musiikkiopisto	Oppilaan arvioinnin ja tasosuorituskäytänteiden kehittäminen OPH 50/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli herättää pedagogista keskustelua oppilaitoksen arviointikäytänteistä, kirjata ylös opettajakunnan hiljainen tieto, laatia tasosuoritusopas opettajille, kehittää palautteenantotaitoa sekä kiinnittää huomiota jatkuvaan palautteenantoon ja itsearviointiin oppilasta motivoivana tekijänä ja oppilaan musiikkisuhteen luojana.	Ainekollegiot ovat työskennelleet lukuvuoden 2014-2015 ja syksyn 2015 aikana. Vuoden 2015 aikana on oltu osana tilaisuuksia – työpajoja, päättösuoritusilaisuutta, luentoa, koulutuspäivää, seminaaria – joissa on käsitelty arviointia ja palautteenantoa. Hanke on synnyttänyt paljon keskustelua henkilöstön keskuudessa. Opettajat tunnistavat arvioinnin ja palautteenannon haasteet ja mahdollisuudet. Arvosanat ja niiden tarpeellisuus jakavat mielipiteitä, mutta kaikki opettajat allekirjoittavat suullisen ja jatkuvan palautteen tarpeellisuuden ja itsearviointitaitojen kehittymisen tärkeyden.

Koulutuksen järjestäjä	Koordinoiva oppilaitos/Oppilaitos	Hankkeen nimi ja diaarinumero	Hankkeen keskeiset tavoitteet	Hankkeen keskeinen sisältö ja tulokset
Savonlinnan musiikkiopiston kannatusyhdistys ry	Savonlinnan musiikkiopisto	Selkeät sävelet OPH 8/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli helpottaa soitonoppimisen alkuvaihetta lisäämällä opettajien pedagogisia työkaluja ja toimintatapoja. Lisäksi tavoitteena oli lisätä opettajien tietotaitoa pienryhmien ohjaamisessa. Tavoitteena oli myös uudelleenmäärittellä oppilaaksiottamisprosessi.	Hanke toteutettiin kolmen musiikkiopiston yhteistyönä, joista koordinoivana ja rahaliikennettä hallinnoivana osapuolena toimi Savonlinnan musiikkiopisto. Hankkeeseen valittiin joukko opettajia, jotka koulutettiin keväällä 2015 ja jotka toteuttivat sovelletun kokeiluvaiheen syksyllä 2015. Hanke koettiin monella tapaa onnistuneeksi. Opettajille on löydetty uusia konkreettisia työvälineitä, mutta myös uusia ajattelun tapoja. Oppilaaksiottamisprosessi on muutettu täysin luopumalla musiikallisuuskokeesta, ja tähän ollaan todella tyytyväisiä. Musiikin perusteet opetetaan jatkossa lähes kokonaan integroituna soitinopetukseen.
Tampereen Musiikkiopiston Säätiö	Tampereen konservatorio	Musiikkiteknologisen työympäristön integrointi musiikin perusteiden opetukseen OPH 25/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli luoda uutta vuorovaikutusta ja virikkeisyyttä musiikin perusteiden opetukseen teknologista oppimisympäristöä hyödyntämällä. Hankkeella haluttiin kartoittaa ja kokeilla teknologisia menetelmiä sekä koota materiaalia ja jakaa tehtäviä verkko-oppimislustoilla.	Opetuksen kokeiluryhmänä toimi mupe 3 -ryhmä, jonka opetus järjestettiin osittain perinteisessä luokahuoneympäristössä ja osittain teknologiaopetuksena. Hankkeelle perustettiin verkkosivusta materiaalin jakamista varten. Hankkeen tavoitteiden koetaan toteutuneen osittain, koska kaikkea suunniteltua ei ehditty kokeilemaan. Hankkeen tuloksia pidetään erittäin hyödyllisinä: oppilaiden opiskelumotivaatio ja oppimistulokset ovat kohentuneet.
Tampereen NMKY ry	Pirkanmaan musiikkiopisto	Pirkanmaan rytmimusiikin opetuksen kehittäminen OPH 29/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli lisätä musiikkiopistossa annettavan rytmimusiikin opetuksen tunnettuutta, lisätä vuorovaikutusta yhteistyöoppilaitosten kesken, kehittää rytmimusiikin pedagogiikkaa yhtenäistämällä oppilaitosten opetussuunnitelmia, monipuolistaa opetusmenetelmiä sekä aktivoida oppilaita esiintymään ja järjestämään esiintymistilaisuuksia.	Hankkeen aikana on järjestetty työpajoja, katselmuksia, konserteja, tasosuorituksia ja kaksi tapahtumaviikkoa, jotka sisälsivät päivittäistä työpajaohjelmaa ja vierailuvia kouluttajia. Musiikkiopistojen tunnettuutta lisäsivät etenkin bändikatselmukset. Oppilaitosten välinen yhteistyö koheni merkittävästi, ja oppilaitokset toteuttivat liitoksen 1.1.2015. Uusi rytmimusiikin OPS valmistui 2015. Ulkopuolisilta kouluttajilta saatiin lisää pedagogisia työkaluja.

Koulutuksen järjestäjä	Koordinoiva oppilaitos/Oppilaitos	Hankkeen nimi ja diaarinumero	Hankkeen keskeiset tavoitteet	Hankkeen keskeinen sisältö ja tulokset
	Valkeakosken musiikkiopisto	Musiikin perusteiden alkeisopetusmateriaalin ja opetusmenetelmien kehittäminen OPH 9/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli kehittää musiikin alkuopetuksen uusiin opetusryhmämuotoihin soveltuvaa oppimateriaalia, joka koostuu oppikirjasta, opettajan oppaasta ja verkkomateriaalista. Tavoitteena oli saada musiikin perusteiden ja yhteismusisoinnin oppiminen helpommaksi ja luovemmaksi, oppilaan omaa ikäkauteen liittyvää potentiaalia hyödyntäväksi, motivoivaksi ja innostavaksi oppiaineeksi.	Lukuvuoden 2014-2015 aikana laadittiin uusi oppimateriaali, suunniteltiin opetustilat, hankittiin kalusto ja soittimisto, koulutettiin opettajia ja markkinoitiin musiikkiopistoa. Uusi oppimateriaali otettiin käyttöön syksyllä 2015, ja silloin myös koulutettiin opettajia ja järjestettiin työpajapäivä oppilaille. Keväällä 2016 oli suunnitelmassa pitää opetusryhmien konsertit. Tavoitteiden koetaan toteutuneen erinomaisesti. Uusi oppimateriaali on saanut positiivista palautetta kaikilta osapuolilta. Oppilaitokseen on luotu uusi toimintamalli 7-9-vuotiaiden opetukseen, jossa musiikin perusteiden ja yhteismusisoinnin opetus yhdistyy kokonaisvaltaiseksi kokonaisuudeksi.
Kuvataide				
Pohjois-Helsingin kuvataidekoulun kannatusyhdistys ry	Pohjois-Helsingin kuvataidekoulu	Toimintakulttuurin kehittäminen Pohjois-Helsingin kuvataidekoulun ja Vantaan kuvataidekoulun yhteishankkeena OPH 41/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli kehittää kahden kuvataidekoulun toimintakulttuuria yhteistoiminnan, yhteisten koulutusten ja henkilöstön vertaistuki-verkoston kautta.	Järjestettiin 7 erilaista koulutustilaisuutta kuvataidekoulujen opettajille, joissa käsiteltiin muun muassa identiteetin moninaisuutta ja maahanmuuttajien integrointia taideopetukseen. Osallistuttiin "Puuhakassi pakolaislapselle" –hankkeeseen painamalla opetusryhmissä kangaskasseja ja lahjoittamalla niihin piirustusvihkoja. Toteutettiin muistipelikortit pakolaiskeskuksiin jaettavaksi. Järjestettiin kuvallista kirjeenvaihtoa kahden eri koulussa sijaitsevan opetusryhmän välille. Tarjottiin opettajille mahdollisuus pariopetukseen. Hanke oli hedelmällinen ja vaikutti positiivisesti oppilaitosten arkeen. Erityisesti koulutusten todettiin olleen tärkeitä.
Porvoon kaupunki	Porvoon taidekoulu	TaitajaX - Kaikki tasapuolisesti taideopetukseen OPH 52/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli kohottaa murrosikäisten oppilaiden motivaatiota jatkaa työpajaopinnoissa tarjoamalla käyttöön uudenlaisia kuva- ja mallituotannon tekniikoita.	Ulkopuoliset kouluttajat pitivät oppilaille työpajoja ja opetusjaksoja, joissa perehdyttiin 3D-mallintamiseen, arkkitehtuuriin, robotiikkaan, animaatioon, elokuvaamiseen ja pelinkehitykseen. Työpajojen tuotoksena syntyneitä videoita julkaistiin Youtubessa. Oppilaitokselle hankittiin 3D-tulostin ja uusia iPadeja, ja tämän lisäksi uusien ohjelmistojen käyttämiseen liian vanhoja tietokoneita uusittiin. Oppilaat ovat saaneet tuntumaa nykyaikaiseen kuvalliseen tuottamiseen. Tiedon opetuksen uusista sisällöistä toivotaan kulkevan suuhun nuorten keskuudessa.

Koulutuksen järjestäjä	Koordinoiva oppilaitos/Oppilaitos	Hankkeen nimi ja diaarinumero	Hankkeen keskeiset tavoitteet	Hankkeen keskeinen sisältö ja tulokset
Rovaniemen kaupunki	Rovaniemen kuvataidekoulu	Kuvisasema - Kuvataidekoulun oma blogi OPH 12/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli päivittää kuvataidekoulun opettajien osaamista nykyteknologian käytössä. Tarkoituksena oli perustaa blogi, jonne kukin opettaja kirjoittaa vuoroviikoin. Tällä tavoiteltiin päivitystä syventävien opintojen mediatyöpajan sisältöihin. Lisäksi blogia haluttiin käyttää oppimistulosten ja tehtäväideoiden jakamiseen julkisesti.	Blogi suunniteltiin syksyllä 2014 ja koko opettajakunta koulutettiin sen käyttöön. Opettajille jaettiin viikkovuorot blogin päivittämiseen oppilaitoksen juhluvuo-tena 2015. Suuren innostuksen takia blogiin saatiin vuoden 2015 aikana enemmän julkaisuja kuin oli suunniteltu. Oppilaitoksen näkyvyys on parantunut, ja myös oppilaiden vanhemmat ovat lukeneet blogia kiinnostuneina. Alun perin suunniteltua muille kouluille suunnattua Kuvahaastetta ei ehditty toteuttaa.
Käsityö				
	Näpsä-käsityökoulu	Kässäaks sää - käsityökoulujen yhteinen kehittämishanke OPH 20/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli kehittää käsityöpedagogiikkaa ja visioida tulevaisuuden käsityön taiteen perusopetusta. Hanke toteutettiin viiden Taito-käsityökoulun yhteishankkeena.	Hankkeen aikana toteutettiin 5 asiantuntijatyöpajaa ja kaksi valtakunnallista kyselyä Taito-käsityökoulujen opettajille ja oppilaiden huoltajille.. Hankkeen tuloksia pohdittiin seminaarissa lokakuussa 2015. Hankkeelle perustettiin blogi, joka toimi tiedonkokoamisalustana. Hankkeen tuloksena oppilaitokset ovat verkostoituneet ja kehittäneet toimivaa tapaa tehdä yhteistyötä. Hankkeessa tuotettiin kolme toimintamallia (poikien opetus, varhaiskasvatus ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen) Taito-käsityökoulujen käyttöön.
Teatteri- ja sirkustaide				
Espoon esittävän taiteen koulun kannatusyhdistys ry	Espoon esittävän taiteen koulu	Pojat puheeksi - poikien lukumäärän kasvattaminen sirkus- ja teatteritaiteen perusopetuksessa OPH 45/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli kehittää oppilaitoksen toimintakulttuuria sukupuolisensitiiviseen suuntaan. Lisäksi tavoiteltiin poikaoppilaiden määrän kasvua esittävisissä taiteissa.	Hankkeesta vastasi eräs koulun päätoimisista opettajista, joka toteutti osana hanketta seminaarityön Teatterikorkeakoululle sukupuolisensitiivisestä teatterio- petuksesta. Tätä varten hän toteutti haastatteluja ja kyselyitä. Hankkeen aikana järjestettiin lisäksi opettajille kaksi koulutus- ja keskustelutilaisuutta. Hankkeen aikana vierailtiin Mikkelin poikateatterissa. Hankkeessa nousi esille tarve opettajan itsereflektio- taidoille, jotta piilevät asenteet eri sukupuolia kohtaan saataisiin päivänvaloon. Hankkeen aikana päätettiin aloittaa 8-10-vuotiaiden poikaryhmäkokeilu.

Koulutuksen järjestäjä	Koordinoiva oppilaitos/Oppilaitos	Hankkeen nimi ja diaarinumero	Hankkeen keskeiset tavoitteet	Hankkeen keskeinen sisältö ja tulokset
	Sorin Sirkus	Teknologian käyttö opetuksessa 62/516/2014	Hanke jakautui neljään osa-alueeseen: opetuksen kehittämiseen tunneilla, digitaalisten oppimisympäristöjen kehittämiseen, opetuksen hallintaan sekä opetustilojen informaation parantamiseen.	Hankkeen rahoituksen avulla ostettiin iPad-laitteita, jotka osoittautuivat hyödyllisiksi oppitunneilla. Haasteeksi osoittautui pitkäaikaisarkistointi. Sähköisen portfolioon sekä digitaalisten opetussuunnitelmien toteuttaminen eivät vielä kyseisen hankkeen puitteissa onnistunut. Opetustiloja kehitettiin infonäyttöjen avulla, ja infonäytöt toimivat nopeana viestintäkanavana linkittyen myös sosiaaliseen mediaan. Synkronoitu kellojärjestelmä sen sijaan jouduttiin karsimaan rahoituksen vuoksi.
HENKILÖSTÖKOULUTUS				
Musiikki				
Nurmijärven musiikkiopiston kannatusyhdistys ry	Nurmijärven musiikkiopisto	Säveltäjästä pedagogiksi OPH 55/516/2014	Hanke oli osa Suomen Säveltäjät ry:n käynnistämää koulutushanketta, jossa tavoitteena oli taidemusiikin säveltäjien pedagogisten taitojen kehittäminen sekä säveltämisen opetuksen lisääminen Nurmijärven musiikkiopistossa kolmi-vaiheisessa koulutuksessa säveltäjä Maija Hynisen johdolla.	Koulutusryhmät saatiin muodostettua ja kaikkien vaiheiden opetus toteutettiin suunnitellusti. Nuorten säveltäjien sävellykset harjoiteltiin, esitettiin musiikkiopiston Hei me sävelletään -konsertissa sekä arvioitiin. Sävellykset nuotinnettiin ja konsertit taltioitiin oppilaitoksen opetuskäyttöön.
TEKNOLOGIA, TYÖVÄLINEET JA MATERIAALIT				
Musiikki				
Jokilaaksojen musiikkiopiston kuntayhtymä	Jokilaaksojen musiikkiopisto	Mupetaidot soimaan! Soittolähtöisen mupe-opetuksen kehittämishanke OPH 32/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli saattaa oppilaan oma aktiivinen toiminta keskiöön yhdistämällä oppilaan teoriaopetuksessa saamat tiedot ja taidot soittamiseen tai laulamiseen. Tavoitteena oli soittolähtöistä musiikin perusteiden opetusta ja tuoda musiikin perusteiden konsertit osaksi arkea.	Musiikkiopistossa on saavutettu ensiaskeleet soittolähtöisessä musiikin perusteiden opetuksessa. Oppilaat ymmärtävät nyt paremmin mistä musiikin perusteissa on kyse ja kuinka sitä sovelletaan.
Kauniaisten musiikkiopiston kannatusyhdistys ry	Kauniaisten musiikkiopisto – Grankulla musikinstitut	Musiikin perusteiden opetuksen integroiminen iPad-avusteisesti klassisen musiikin soitonopetuksessa 26/516/2014	Projektets mål var att integrera den första kursen i musikens grunder till instrumentundervisningen med hjälp av iPad så att elever får en klar förståelse för hur nära teori och praktiken hör ihop. Projektets mål var också att skapa nytt undervisningsmaterial.	Tålv klassiska instrumentlärare och några av deras elever deltog i projektet. Lärarna fick skolning i användningen av iPad och har sedan använt iPaden i sin undervisning. Överallt har projektets mål uppnåtts bra. Båda lärarna och eleverna var nöjd med resultatet.

Koulutuksen järjestäjä	Koordinoiva oppilaitos/Oppilaitos	Hankkeen nimi ja diaarinumero	Hankkeen keskeiset tavoitteet	Hankkeen keskeinen sisältö ja tulokset
Kemijärven kaupunki	Koillis-Lapin musiikkiopisto	iPad-ympäristö mupe- ja soitinopinnoissa OPH 35/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli hyödyntää oppilaslähtöisiä ja innovatiivisia työtapoja iPad-laitteiden ja sovellusten avulla musiikin perusteiden, soitinopintojen ja bändisoiton opiskelussa.	Ostettiin iPad-laitteisto ja sovellukset ja koulutettiin opettajia käyttämään niitä. Keväällä 2015 pidettiin iPad-konsertti, jossa kuultiin opetusryhmissä tuotettuja oppilastöitä. Opetushenkilöstö innostui yli odotusten käyttämään musiikkiteknologian iPad-sovelluksia. Hankkeella koetaan olleen vaikutusta oppilaiden opiskelumotivaatioon.
Kemijärven kaupunki	Koillis-Lapin musiikkiopisto	Soitinhuolto ja -hankinta: jousi- ja lyömäsoittimet sekä puupuhaltimet OPH 36/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli huoltaa musiikkiopiston jousisoittimia ja puupuhaltimia, hankkia niihin tarvittavia osia ja hankkia lyömäsoitinopiskelijoille mallet-soitin (marimba), jotta oppilaat pääsivät etenemään opinnoissaan opetussuunnitelman mukaisesti.	Kaikki suunnitellut hankinnat ja huollot on tehty, ja tutkintosalin on lisäksi hankittu ilmankostutin soittimien säilytysolosuhteiden vaatimusten vuoksi. Oppilaiden motivaatio on kasvanut. Lyömäsoittimissa on toteutettu opiston ensimmäinen PT 2 -tutkinto, johon sisältyi pakollinen marimbasoolo.
Kotkan seudun musiikkiopiston kannatusyhdistys ry	Kotkan seudun musiikkiopisto	Nuorisokulttuurin uusi aika! Musiikki, museo ja teatteri kohtaavat Merikeskus Vellamossa! OPH 13/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli hankkia flyygeli Vennamo-saliin ja täten tiivistää yhteistyötä alueen kulttuuritoimijoiden kanssa, luoda uusia toimintatapoja taiteen tekemiseen ja opettamiseen, tarjota lapsille ja nuorille monipuolisia mahdollisuuksia olla mukana kulttuurin tekemisessä sekä tarjota lähiseudun asukkaille uudenlaisia taide-elämyksiä yhdistämällä musiikki, teatteri ja museotoiminta.	Flyygeli ja sen lisätarvikkeet hankittiin käytettynä ja asennettiin elokuussa 2014. Merikeskuksen Vellamo-salissa aloitettiin tämän johdosta konserttisarja, joka on edelleen toiminnassa. Salissa on konserttien lisäksi tehty monitaiteellisia teatteriprojekteja, pidetty musiikkiopiston oppitunteja ja järjestetty yritystilaisuuksia musiikin kera. Tämän lisäksi flyygeli on toiminut alustana spontaanille soittamiselle museon aukioloaikoina. Hankkeen tavoitteet ovat toteutuneet erinomaisesti. Flyygelin tuominen museotilaan on inspiroinut sekä musiikkiopistolaisia että muita seudun musiikin tekijöitä.
Kuopion Konservatorion kannatusyhdistys ry	Kuopion konservatorio	Mobiili- ja musiikkiteknologian hyödyntäminen musiikin perusopetuksessa OPH 24/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli musiikkiteknologian opetussuunnitelman harmonisointihankkeen pilotointi sekä konservatorion pedagogiikan, työtapojen ja opetusvälineiden kehittäminen.	Hankittiin yhteensä 43 iPad-laitetta ja niille tarvikkeita. Järjestettiin opettajille koulutusta laitteiden ja niiden sovellusten käytöstä. Oppilaat ovat ottaneet uudet työskentelymuodot innostuneesti vastaan, mikä on vaikuttanut opiskelumotivaatioon. Tablettien käyttäminen on helpottanut myös opettajien muuta työtä, kuten yhteydenpitoa oppilaisiin.

Koulutuksen järjestäjä	Koordinoiva oppilaitos/Oppilaitos	Hankkeen nimi ja diaarinumero	Hankkeen keskeiset tavoitteet	Hankkeen keskeinen sisältö ja tulokset
Lahden Konservatorio Oy	Lahden konservatorio	Lahden konservatorion musiikkiteknologisen oppimisympäristön luominen yhteistyössä Espoon musiikkiopiston kanssa 27/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli luoda musiikkiteknologian käytön musiikin perusopetuksessa mahdollistava oppimisympäristö, antaa opettajille valmiudet ja motivaatiota hyödyntää musiikkitekniologiaa osana opetusta sekä luoda konservatorioon tältä osin ajanmukainen toimintakulttuuri. Hankkeessa oli kumppanina ja neuvonantajana Espoon musiikkiopisto.	Konservatorioon hankittiin syksyllä 2014 suunnitelman mukainen tietokonekalusto. Konservatorio toimi kuitenkin kesästä 2014 joulukuuhun 2015 väistötiloissa remontin takia, ja väistötiloissa ei ollut mahdollisuutta aloittaa musiikkitekniologian opetusta täysimittaisesti. Konservatorio on muuttanut takaisin omiin tiloihinsa alkuvuonna 2016 ja on aloittanut musiikkitekniologian opetustoiminnan kevätlukukaudella. Hanke koettiin tilaongelmista huolimatta onnistuneeksi, koska konservatoriolle on nyt luotu uusi, toimiva opetustila musiikkitekniologiaa varten. Opettaja on perehdytetty laitteiden käyttöön ja hyödyntämiseen koko hankkeen ajan.
Laitilan kaupunki	Vakka-Suomen musiikkiopisto	Musiikin perusteiden opetuksen kehittäminen OPH 30/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli sitouttaa oppilaat tiiviimmin musiikin perusteiden opiskeluun, antaa heille onnistumisen kokemuksia ja uusia ideoita uuden tekniikan ja oman opiskelun yhdistämismahdollisuuksista, innostaa heitä oma-aloitteiseen tiedon etsintään, yhdistää perinteinen ja uusi opetustapa sekä tarjota opettajille uusia ideoita opetukseen.	Laitehankinnat tehtiin helmikuussa 2015. Opettajilla oli kevätlukukausi aikaa tutustua laitteisiin, ja sen lisäksi heille järjestettiin koulutus elokuussa 2015. Laitteet ovat olleet päivittäisessä käytössä musiikin perusteiden opetuksessa syyskaudesta 2015 alkaen. Hankkeen tavoitteet ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti.
Lohjan kaupunki	Länsi-Uudenmaan musiikkiopisto	Soiva verkko OPH 59/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli valmistaa säveltapailun ja teorian perustason 2 video-opetusmateriaali, joka palvelee erityisesti niitä oppilaita, joilla on pitkä matka musiikkiopiston toimipisteisiin.	Hankkeen aikataulu viivästyi kumppanina toimineen Länsi-Uudenmaan ammattiopiston henkilöstövaihdosten takia. Videomateriaali kuvattiin keväällä 2015 ja se on nyt julkaistu verkkoalustalla.
Musiikkiopisto Juvenalian kannatusyhdistys ry	Musiikkiopisto Juvenalia	Musapilleri OPH 5/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli tieto- ja viestintätekniologian opetuskäytön tehostaminen; tablettitietokoneiden, älytaulun ja dokumenttikameran hankkiminen opetuskäyttöön; virtuaalisen toimintaympäristön luominen opettajan tueksi. Lisäksi tavoiteltiin tukea oppilaan vastuunkantoon omasta opiskelustaan ja oppilaan subjektiiviseen oppimistapahtumassa. Lisäksi haluttiin kouluttaa henkilökuntaa, jotta it-taidot saataisiin vastamaan nykypäivän vaatimuksia.	Laitehankinnat on tehty vuosien 2014-2015 aikana, joista viimeiset syksyllä 2015. Opettaja on koulutettu hankintojen käyttöön vuoden 2015 ajan. Musiikkiopiston laitekanta on modernisoitunut, monipuolistunut ja tasavertaistunut: laitehankinnat suunniteltiin yhdenmukaistamaan eri opetuspaikkojen teknisiä valmiuksia. Hankittu pilvipalvelu mahdollistaa opettajalle työhön liittyvien asioiden hoitamisen kaikista opetuspaikoista käsin. Henkilöstön it-osaaminen on vahvistunut, ja it-tuettu opetus on monipuolistunut opetuksen käytäntöjä.

Koulutuksen järjestäjä	Koordinoiva oppilaitos/Oppilaitos	Hankkeen nimi ja diaarinumero	Hankkeen keskeiset tavoitteet	Hankkeen keskeinen sisältö ja tulokset
Närpes stad	Musikinstitutet Legato	Interaktiv grund i musiken 4/516/2014	Skapa ett interaktivt forum för spinande av pedagogiskt material för läroämnet Musikens grunder.	Projektet har resulterat i en undervisningsplattform på nätet kallat Primapresto. Ett interaktivt nätverk i läroämnet Musikens grunder har skapats mellan Musikinstitutet Legato, Kuula institutet, Kors-holmsmusikinstitut samt Jakobstadsnejden musikinstitut.
Raahen kaupunki	Raahen musiikkiopisto	eMupe - joustavia ratkaisuja musiikin perusteiden opiskeluun OPH 10/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli hyödyntää tieto- ja viestintäteknikkaa sekä verkkoympäristöjä ja luoda juostava, yksilöllinen ja tarkoituksenmukainen oppimisympäristö; tavoite oli luoda musiikin perusteiden e-oppimateriaaleja palvelemaan erityisesti kauempana asuvien ja työssäkäyvien opiskelijoiden opiskelua. Lisäksi haluttiin tarjota eMupe-opintoja muille musiikkioppilaitoksille sekä toiminta-alueen lukiolle. Yhtenä tavoitteena oli kehittää musiikin perusteiden opettajien pedagogista ammattitaitoa.	Hankkeen toteutuksesta vastasi oppilaitoksen musiikin perusteiden opettaja Eliisa Kaurala yhdessä rehtorin kanssa. Opettajalle hankittiin kannettava tietokone e-oppimateriaalin laatimista varten, opetusmateriaalin kehittämiseksi sekä opetuskäyttöön. Opetusmateriaalit laadittiin keväällä 2014, ja ne otettiin käyttöön lukuvuonna 2014-2015 järjestämällä verkkokurssi aikuisopiskelijoille. Lähiopetukseen hankittiin iPad-laitteet. Hanke on toteutunut suunnitelman mukaisesti. Hankkeen johdosta musiikkiopistolla annetaan verkko-opetusta yleisessä musiikkitiedossa sekä perus- että musiikkiopistotasolla. Eliademy –verkkoympäristöön on tuotettu suljettuja verkkokursseja, joille voivat osallistua myös musiikkiopiston ulkopuoliset henkilöt maksamalla ryhmäoppilasmaksun. Opiskelijat, jotka eivät olisi voineet osallistua musiikin perusteiden kontaktiopetukseen, ovat opiskelleet ja suorittaneet musiikin perusteiden oppimäärät verkko-opintoina.
Rauman kaupunki	Rauman musiikkiopisto	Tietotekniikan opetuskäytön kehittäminen soitonopetuksessa ja musiikin perusteiden opetuksessa OPH 50/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli tarjota oppilaille onnistumisen kokemuksia ja uusia ideoita teknologian, oman instrumenttiopiskelun ja musiikin perusteiden opiskelun yhdistämismahdollisuuksista. Tavoitteena oli innostaa oppilaat omaaloitteiseen tiedon etsintään ja soveltamiseen ja sitouttaa heidät musiikin perusteiden opiskeluun. Tavoitteena oli myös tarjota opettajille uusia ideoita opetukseen ja rohkeutta kokeilla uusia menetelmiä.	Syksyllä 2014 rakennettiin langaton tietoliikenneyhteys musiikin perusteiden luokkahuonetilaan sekä hankittiin iPad-laitteita ja dokumenttikamera. Suurin osa opettajista tunnistaa nyt uusimman tekniikan käyttömahdollisuudet opetuksen tukena, ja heidän palautteensa on ollut positiivista. Tallennusvälineenä iPadit ovat toimineet erinomaisesti, ja internetin käyttö tiedonhakuvälineenä on lisääntynyt oppitunneilla. Tietotekniikka on asettanut myös haasteita, kun eri valmistajien laitteet ja sovellukset eivät toimi-kaan kaikilla alustoilla. On havaittu, että langattoman verkon puute soitonopetusluokissa hankaloittaa laitteiden käyttöä.

Koulutuksen järjestäjä	Koordinoiva oppilaitos/Oppilaitos	Hankkeen nimi ja diaarinumero	Hankkeen keskeiset tavoitteet	Hankkeen keskeinen sisältö ja tulokset
Kuvataide				
Helsingin Kuvataidekoulun Kannatusyhdistys ry	Helsingin kuvataidekoulu	Pilvibongarit-hanke 75/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli laajentaa oppimisympäristöä ja kehittää opetusta omaksumalla iPad uudeksi työvälineeksi. Lisäksi tavoitteena oli hyödyntää pilvipalvelua portfoliotyöskentelyssä.	Elokuussa 2014 kuvataidekoululle hankittiin 15 iPadia, yksi kullekin hankkeeseen osallistuvalla opettajalle. Lukuvuonna 2014-2015 järjestettiin opettajille koulutuksia iPadin ja pilvipalveluiden käytöstä. Keväällä 2015 hankittiin laitteisiin opetus- käyttöön tarkoitettuja sovelluksia. Laitteita alettiin käyttää opetuksessa syksyllä 2015. Tarkoituksena oli saada jokaiselle oppilaalle Gmail-tili ja sitä kautta pääsy Google Drive -pilvipalveluun. Tässä kohdattiin haasteita, sillä tilin luominen oli huoltajien vastuulla: loppuvuodesta 2015 vain 32 prosentilla oppilaista oli Gmail-tili. Tästä huolimatta hankkeen koetaan onnistuneen. Oppilaat hyödyntävät iPadeja tiedonhaussa, taltiointisessa ja animoinnissa. iPadit ovat tehostaneet tunneilla keskittymistä sekä helpottaneet opettajien hallinnollisia tehtäviä ja oppilasarviointia. Ohjeet pilvipalvelun käytöstä ovat saatavilla kaikille koulun nettisivuilla.
Valkeakosken kaupunki	Valkeakosken kuvataidekoulu	Mediatyöpajojen kehittäminen Valkeakosken kuvataidekoulussa OPH 8/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli kehittää mediataiteen opetussisältöjä, monipuolistaa ja ajanmukaistaa kuvataidekoulun mediakalustoa sekä kouluttaa opettajia, jotta mediataiteen opetukseen olisi laitteiden ja osaamisen puolesta resursseja. Hankkeessa haluttiin erityisesti kehittää mediataiteen oppimisprosesseja tarjoamalla erilaisia mediataiteen oppimisympäristöjä ja tukemalla osallistuvaa, yhteisöllistä oppimista.	Laitehankinnat ovat parantaneet opetuksen resursseja ja laitteita hyödynnetään useammassa opetusryhmässä. Perinteisen kuvataidenäyttelyn rinnalle on vakiintui hankkeen myötä myös verkkonäyttelyt. Opettajien sisäisessä koulutuksessa päästiin alkuun, mutta laitehallintaan tarvitaan edelleen lisäkoulutusta ja opettajien mediaosaamisen päivitys tarvitsee jatkuvaa koulutusta.
Vantaan kaupunki	Vantaan kuvataidekoulu	Paina nappia! OPH 38/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli parantaa määrällisesti ja laadullisesti oppilaitoksen mediakasvatuksen tasoa. Tavoitteena oli, että sähköiset välineet nousevat yhdenvertaiseksi perinteisten ilmaisuvälineiden rinnalle.	Hankkeen tavoitteet ovat toteutuneet kohtuullisesti. Hankaluudeksi on noussut opettajien vaihteleva taitotaso tietotekniikan käytössä. Laitteisiin totuttaminen vie aikaa ja taitojen kehittyessä niitä opitaan hyödyntämään entistä paremmin taideopetuksessa.

Koulutuksen järjestäjä	Koordinoiva oppilaitos/Oppilaitos	Hankkeen nimi ja diaarinumero	Hankkeen keskeiset tavoitteet	Hankkeen keskeinen sisältö ja tulokset
Käsityö				
Taito Etelä-Pohjanmaa ry	Näppi-käsityökoulu	Printti - tietokoneavusteinen suunnittelu kankaanpainannassa OPH 14/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli tuoda painetun kankaan tietokoneavusteinen suunnittelu osaksi käsityön taiteen perusopetusta.	Hankittiin seulojen valottamiseen tarvittava välineistö. Ostettiin oppilaskäyttöön tietokone, siihen Adobe Photoshop ja lisäksi digikameroita. Lisäksi käytettiin olemassa olevia tietokoneita ja niiden kuvankäsittelyohjelmistoja. Muotoilun koulutusohjelman AMK-opiskelija teki käsikirjan tietokoneavusteisesta kankaanpainosuunnittelusta opintoihinsa liittyvänä projektina. Suunniteltiin syventävien opintojen oppisisällöt hankkeeseen liittyen. Koulutettiin opettajat Photoshopin käyttöön. Osa oppilaista innostui Photoshopin käytöstä, kun taas osa yllätti heikoilla tietoteknisillä taidoillaan. Hankitut välineet ja laitteet mahdollistavat hankkeen tulosten hyödyntämisen myös jatkossa.
Taito Keski-Suomi ry	Jyväskylän käsityökoulu	Jyväskylän käsityökoulun ePortfolio -käytänteiden kehittäminen; valokuvaus ja dokumentointi OPH 11/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli monipuolistaa työskentelyprosesseja ePortfolio-työskentelyssä. Hankkeella haluttiin kehittää ja laajentaa oppimisympäristöä rakentamalla valokuvausstudio sekä menemällä luontoon.	Hankittiin valokuvausstudion perustason varustus, tietokone valokuvien käsittelyyn ja tabletteja käsityön prosessikuvaukseen. Rakennettiin valokuvausstudio. Tarkoituksena oli lisäksi kouluttaa opettajia ja oppilaita käyttämään valokuvausstudiota henkilö- ja tuotekuvauksessa sekä hyödyntämään laitteita käsityön prosessi- ja ympäristökuvauksessa, mutta tämä lykkäytyi kevääksi 2016. Suunnitelmissa oli, että oppilaat dokumentoivat omaa työskentelyään kevään 2016 aikana tallentaen prosessi- ja tuotekuvia ePortfolioon Kyvyt.fi -palveluun.

Koulutuksen järjestäjä	Koordinoiva oppilaitos/Oppilaitos	Hankkeen nimi ja diaarinumero	Hankkeen keskeiset tavoitteet	Hankkeen keskeinen sisältö ja tulokset
Taito Uusimaa ry	Uudenmaan Taitokäsityökoulu Helmi	Vantaan Nikkarit OPH 15/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli kehittää koviin materiaaleihin painottuvaa käsityöopetusta sekä parantaa käsityömuotoilun ryhmän toimintamahdollisuuksia asianmukaisten laitteiden ja työvälineiden myötä.	Rakennettiin Vantaan Myyrmäen toimitiloihin lapsille suunniteltu Nikkaripaja, joka varusteltiin hankerahoituksen turvin. Perustettiin kaksi Nikkariopetusryhmää, jotka tulivat molemmat täyteen oppilaita. Ryhmät kokoontuivat uudessa Nikkari-pajassa opetussuunnitelman mukaisesti viikoittain lukuvuoden ajan. Pääpaino on kovissa materiaaleissa, kuten puussa, keramiikassa, metallissa, muovissa, betonissa, lasissa ja paperissa. Hankkeen myötä poikien osuus käsityökoulun oppilaista kasvoi. Lisäksi kovien materiaalien käsityöopetuksen pedagoginen osaaminen vahvistui.
Sirkus- ja teatteritaide				
Tikkurilan Teatteri ry	Tikkurilan teatteri- ja sirkuskoulu	Valosuunnittelun opetus oppimista tukevassa oppimisympäristössä OPH 28/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli kerätä kokemuksia uusista oppisisällöistä ja opettamisen tavoista. Tavoitteena oli lisäksi oppimisympäristö, joka tukee opeteltavan asian omaksumista mahdollisimman hyvin.	Oppilaille tiedotettiin asiasta lukuvuoden 2014-2015 alussa, ja heistä 12 ilmoittautui valokurssille, joka järjestettiin keväällä 2015. Uudistettiin teatteritilan verhot, matto ja valonheittimet. Tämän lisäksi tila maalattiin. Valosuunnittelusta kiinnostuneet oppilaat ovat halukkaita jatkamaan valosuunnitteluun perehtymistä toimimalla valosuunnittelijan apuna ja valo-ajajina oppilasnäytöksissä. Uusimisten jälkeen oppimisympäristö vastaa oikeaa teatteritilaa.
ESITYKSET JA NÄYTTELYT				
Musiikki				
Hämeenlinnan Musiikinystävät ry	Sibelius-opisto	Pieni Merenneito -tanssisatu OPH 44/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli kehittää musiikki- ja tanssioppilaiden esiintymistaitoja.	Hanketta varten tehtiin näytelmäkäsikirjoitus keväällä 2014 ja visuaalisen ilmeen ja koreografioiden suunnittelu kesällä 2014. Näytelmään tilattiin musiikki säveltäjältä. Näytelmää harjoiteltiin lukuvuosi 2014-2015, ja se esitettiin yhteensä 4 kertaa touko- ja elokuussa. Näytelmään osallistuneet oppilaat ovat kokeneet oppineensa paljon näyttämötyöskentelystä ja ilmaisutaidosta. Kuorolaisille opetettiin tanssikoreografi-aa, tanssijat lauloivat kuoron mukana ja orkesteri oli osana näyttämökuvaa.

Koulutuksen järjestäjä	Koordinoiva oppilaitos/Oppilaitos	Hankkeen nimi ja diaarinumero	Hankkeen keskeiset tavoitteet	Hankkeen keskeinen sisältö ja tulokset
Keski-Helsingin musiikkiopiston kannatusyhdistys ry	Keski-Helsingin musiikkiopisto	Siiville! OPH 42/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli kehittää oppijoita aktiivisiksi yhteismusisoijiksi, yhdistää ilmaisussa liikettä ja musiikkia keskenään, tehdä etenkin nuorille pianisteille soveltuvaa uutta kamarimusiikkia, muodostaa monipuolisia kokoonpanoja, kehittää opettajien pedagogisia valmiuksia kamarimusiikin ohjaamisessa sekä vahvistaa oppilaitoksen yhteisöllistä toimintakulttuuria.	Opiston oppilaskokoonpanot esiintyivät Keski-Helsingin juhlaviikoilla. Opisto järjesti juhlakonsertin, jossa kantaesitettiin oppilaita varten laadittuja ja oppilaiden itsensä tekemiä sävellyksiä. Konsertissa kuultiin myös ammattimuusikoita. Uuteen musiikkimateriaaliin ollaan oltu erittäin tyytyväisiä. Oppilaille tarjottiin mahdollisuuksia soittaa erilaisissa kokoonpanoissa. Liikeilmaisun mukaan saattaminen jäi vähäiseksi.
Luoteis-Helsingin musiikkiopiston kannatusyhdistys ry	Luoteis-Helsingin musiikkiopisto	Tiernapoikiin jousiyhtyesäestykset ja niiden avulla tiernapoikaperinne nuorille tutuksi OPH 7/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli saada Tiernapoikiin jousiyhtyesäestykset, saada opistoihin yhteismusisointia jousiyhtyeille ja laulajille, tehdä tiernapoikaperinnettä tutuksi lapsille ja nuorille sekä saada ammattilaiskelpoista yhteissoittomateriaalia perustaso 3:n ja musiikkiopistotaso 1:n opiskelijoille.	Jousisovitusten sävellystyö tehtiin syksyllä 2014. Jousiyhtye aloitti harjoitukset keväällä 2015 ja laulajat tulivat mukaan harjoituksiin syksyllä 2015. Teoksesta järjestettiin harjoitusesitykset musiikkiopistolla ja kaksi esitystä joulunaikaan 2015. Lisäksi esityksestä on jo tilattu esityksiä joulukuksi 2016 ja 2017. Uusi jousisoitinmateriaali on laadukasta, pedagogisesti sopivaa ja taiteellisesti korkeatasoista. Prosessin koetaan havainnollistaneen oppilaille miten a cappella teos muutetaan säestykselliseksi sekä miten a cappellan ja säestetyin kappaleen harjoitusprosessit eroavat toisistaan.
Musiikkiopisto Juvenalian kannatusyhdistys ry	Musiikkiopisto Juvenalia	Musiikillista entomologiaa OPH 6/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli valmistaa näyttämöteos musiikkileikkikoulun, lapsikuoron, musiikkiteatterilinjan ja kamariorkesterin yhteistyönä ja tätä vahvistaa eri toimintamuotojen yhteyksiä. Tavoitteena oli saattaa eri-ikäiset lapset toimimaan keskenään, oppimaan toistensa esimerkistä ja harjoittelemaan sosiaalisia taitoja. Tausalla on ajatus autenttisesta oppimisesta, joka tapahtuu teoksen valmistamisprosessin aikana.	Tuotannossa käytettiin apuna ammattiin opiskelevia Metropolian, Teatterikorkeakoulun, Humakin ja kahden ammattiopiston opiskelijoita. Teos harjoitettiin lukuvuonna 2014-2015 ja esitettiin huhtikuussa 2015. Esitykset toteutuivat suunnitellusti ja eri toimintamuotojen yhteistyö toteutui, mutta produktio oli vasta yksi vaihe toimintakulttuurin kehittämisessä. Eri-ikäisten oppilaiden kannustava vuorovaikutus toteutui, ja erityisesti vanhimmat muskarilaiset ja lapsikuorolaiset kasvoivat merkittävästi.

Koulutuksen järjestäjä	Koordinoiva oppilaitos/Oppilaitos	Hankkeen nimi ja diaarinumero	Hankkeen keskeiset tavoitteet	Hankkeen keskeinen sisältö ja tulokset
Rovaniemen kaupunki	Lapin musiikkiopisto	Jotain vanhaa, jotain uutta - vanhan musiikin kehityshanke OPH 38/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli edistää vanhan musiikin ohjelmistotuntemusta, esittämiskäytänteitä ja opetusmenetelmiä. Hankkeen tavoitteena oli myös edistää oppilaitosyhteistyötä.	Länsi-Helsingin musiikkiopiston opettajat tekivät koulutus- ja harjoituttamiskäyntejä Lapin musiikkiopistoon alkuvuodesta 2015. Molempien musiikkiopistojen pienyhtyeet esiintyivät lopulta kahdessa yhteiskonsertissa, joista toinen pidettiin Rovaniemellä ja toinen Helsingissä. Tavoitteiden koetaan toteutuneen. Opettajat koulutautuivat hankkeen yhteydessä, ja osa syvensi osaamistaan erillisillä kursseilla projektin ulkopuolella. Oppilaat perehtyivät barokkiajan musiikkiin ja sen esittämiseen, ja konserteissa katsomot olivat lähes täynnä.
Ylivieskan kaupunki	Ylivieskan seudun musiikkiopisto	Barokkimusiikki tutuksi II, Concerto Grosso - tapahtuma OPH 46/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli jatkaa Barokkimusiikki tutuksi -hanketta osallistumalla Suomalaisen barokkiorkesterin (Fibo) organisoimaan Concerto Grosso -tapahtumaan. Tavoitteena oli saada kokemusta poikkitaiteellisen konserttipäivän toteuttamisesta sekä suuressa ryhmässä soittamisesta. Haluttiin syventää opettajien ja oppilaiden tuntemusta barokkimusiikin erityispiirteistä ja esityskäytännöistä.	Hankittiin ohjelmisto keväällä 2014 ja koottiin alustava lista tapahtumaan osallistuvista oppilaista ja opettajista toukokuussa 2014. Harjoiteltiin ohjelmaa elo-marraskuussa 2014 ja osallistuttiin tapahtumaan marraskuun lopussa. Lisäksi Fibo:n kouluttaja kävi pitämässä harjoituspäivän lokakuussa. Tavoitteiden koetaan toteutuneen suunnitellusti. Musiikkitalossa soittaminen monen sadan esiintyjän joukossa oli ainutkertainen kokemus oppilaille ja opettajille, ja hankkeen aikana soitettua ohjelmaa on esitetty myös oppilaitoksen konserteissa. Oppilaat olivat innostuneita soitettavasta musiikista ja motivoituneita harjoittelemaan ohjelmiston esityskuntoon.
Tanssi				
Virtain kaupunki	Merikanto-opisto	Alueellinen tanssileiri OPH 77/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli luoda opiston toiminta-alueelle tanssitoimintaa, jossa hyödynnetään kaikkia neljällä eri paikkakunnalla toimivia tanssinopetuksen yksiköitä ja annetaan eri paikkakuntien tanssinopiskelijoille tilaisuus tutustua toisiinsa ja tanssia yhdessä. Tätä varten haluttiin luoda kaikille yhteinen suuri tanssikoreografia sekä tehdä eri tasoryhmille ja tanssilajeille omia koreografioita.	Opiskelijoille järjestettiin huhtikuussa 2015 kaksipäiväinen tanssileiri, jossa harjoiteltiin tilaisuutta varten suunnitellut tanssikoreografiat. Leirin jälkimmäisenä päivänä järjestettiin tanssinäytös. Hankkeen tavoitteet toteutuivat erinomaisesti. Leiri tavoitti lähes kaikki alueen tanssinopiskelijat. Tanssinäytöksellä saatiin nostettua tanssinopiskelun profiilia.

Koulutuksen järjestäjä	Koordinoiva oppilaitos/Oppilaitos	Hankkeen nimi ja diaarinumero	Hankkeen keskeiset tavoitteet	Hankkeen keskeinen sisältö ja tulokset
Nurmijärven tanssiopiston kannatusyhdistys ry.	Nurmijärven tanssiopisto	Tanssivat sävelet, soivat askeleet - Taiteidenvälisyyttä tukevan toimintakulttuurin luominen ja kehittäminen Nurmijärven tanssiopistossa OPH 61/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli etsiä keinoja, joilla tanssiopistoon voisi rakentaa taiteidenvälisyyttä tukevan toimintakulttuurin ja sitä kautta syventää oppilaiden taidekäsitystä, kehittää opetussuunnitelmia ja luoda kokonaisia tanssiteoksia yhteistyössä muiden taideopistojen kanssa Nurmijärvellä.	Suunniteltiin yhteistyötä tanssiopiston, Nurmijärven musiikkiopiston ja Kivi-juhlat ry:n kanssa. Nuori Sibelius -yhteisproduktion tuotanto käynnistyi loppuvuodesta 2014. Järjestettiin demoja, kursseja ja työpajoja kevätkaudella 2015. Syyskausi 2015 harjoiteltiin Nuori Sibelius -projektia, joka esitettiin joulukuussa useita kertoja. Hankkeen myötä on kehitetty oppilaitoksen opetussuunnitelmia ja vahvistettu opettajien pedagogista osaamista. Vuorovaikutus taideopistojen, opettajien, oppilaiden ja sidosryhmien välillä on lisääntynyt. Hankkeen avulla on vakiinnutettu taideopistojen asemaa kunnassa merkittävänä taideharrastuksen palvelutuottajana.
Vantaan tanssiopiston tuki ry.	Vantaan tanssiopisto	Tanssin ja teatterin yhteistyö-projekti OPH 56/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli kehittää pitkäjänteistä yhteistyötä teatterin ja tanssin opetuksen välille lisäämällä oppilaiden ja työyhteisön tietoisuutta, taitoa ja ymmärrystä taiteidenvälisestä työskentelystä. Pedagogisena tavoitteena oli lisätä oppilaiden itsetuntemusta ja luottamusta sekä ruokkia kokonaisvaltaisempaa ja rikkaampaa ilmaisua. Tavoitteena oli toteuttaa esitys Dance and the Child international -konferenssiin. Lisäksi tarkoituksena oli tehdä tanssin ja teatterin harjoitusvihkonen 8-10-vuotiaiden opettajille.	Projekti suunniteltiin kesällä 2014. Lukuvuosi 2014-2015 harjoiteltiin esitystä siten, että hankkeeseen osallistuvilla oppilasryhmillä oli sekä tanssin että teatterin opetusta 1x90 min viikossa. Oppilaille pidettiin keväällä 2015 puuvustustyöpaja, jossa he saivat luonnostella omia hahmojaan ja suunnitella heidän asunsa. Projektista tehtiin sekä suomen- että englanninkielinen esittelyvideo. Esitys sai ensi-iltansa toukokuussa 2015 Suomessa, ja se esitettiin jälleen daCi -konferenssissa heinäkuussa 2015, jossa projekti myös esiteltiin konferenssiyleisölle. Oppilaat ovat kehittyneet huomasti vuorovaikutustaidoissaan, ja heidän itsevarmuutensa, -tuntemuksensa ja -luottamuksensa ovat syventyneet. Konferenssimatka oli oppilaille rikastuttava kokemus.

Koulutuksen järjestäjä	Koordinoiva oppilaitos/Oppilaitos	Hankkeen nimi ja diaarinumero	Hankkeen keskeiset tavoitteet	Hankkeen keskeinen sisältö ja tulokset
Käsityö				
Päijät-Hämeen koulutus-konsernikuntayhtymä LAMK/Muotoilu- ja taideinstituutti (Lahden kaupunki)	Taide- ja muotoilukoulu Taika	Vaatemalliston suunnittelu ja toteutus OPH 57/516/2014	Hankkeen tavoitteena oli mahdollistaa neljän vaatetuksen työpajaoppilaan yhteinen opinnäytetyöprojekti. Tarkoituksena oli toteuttaa yhteinen vaatemallisto mahdollisimman tarkkaan teollisen muotoilun todellisia työskentelyprosesseja noudattaen.	Hankkeeseen saatiin hankerahoituksella mukaan valokuvauksen työpajaoppilaat, jotka kuvasivat markkinointikuvat ja saivat näin kokemusta muotokuvaamisesta, sekä muotoilun työpajaoppilaat, jotka olivat mukana suunnittelemassa lopputyönäyttelyä. Hanke toteutettiin lukuvuonna 2014-2015, ja se päättyi lopputyönäyttelyyn huhtikuussa 2015. Loppu töiden valmistamisen lisäksi vaatetuksen työpajaoppilaat vietiin opintokäynnille Helsinkiin. Opinnäytetyö sai erinomaisen arvosanan, ja hankkeelle asetettujen tavoitteiden koetaan pääsääntöisesti toteutuneen.